

na Pohorju župnije, Hoče nadžupnija z vikarijati Žetale, Hajdina, Lembah in Ruše, Vuze-nica nadžupnija z vikarijatom Ribnica, Sv. Martin pri Slov. Gradcu, nadžupnija z vikarijati Vitanje, Sv. Vid pri Valdeku, Sv. Janez pri Sp. Dravogradu in Sv. Margareta v Kotljah, Sv. Nikolaj pri Wiederdriessu župnija, Laško nadžupnija z vikarijatom Loka in Radeče, Rajhenburg župnija, pa župnija Rogatec, Sv. Križ pri Slatini, Kostivnica, Majšberg, Sv. Lovrenc na Dravskem polju z vikarijatom Ptujška gora, Sv. Barbara v Halozah in Zavrče.¹⁾

Vse te župnije (drugih še tedaj v tem okrožju ni bilo) so torej spadale po tem arhidijakonatu posredno pod Akvilejo kot nadškofijo in patrijarhat.

Škofjske premene.

Papež Benedikt XIV. je bil iz raznih vzrokov zapovedal že dné 29. listopada l. 1749., naj se ustanovi v Gorici poseben vikarijat s škofovsko oblastjo za avstrijski del akvilejske patrijarhovine. Na predlog beneških in cesarskih poslancev pa razglasi isti papež 6. maledga srp. l. 1751., naj za večne čase jenja akvilejski patrijarhat, in da naj se po smrti tedanjega patrijarha Daniela Delfina za zmerom izgubi to ime in ta naslov. Namesto patrijarhata v Akvileji pa naj se ustanovita dve samostalni nadškofiji, jedna v Vidmu, in druga v Gorici. Vsled tega je tedaj prišel Savinjski arhidijakonot pod nadškofijo goriško. Prvi goriški nadškof je bil Karol Mihael grof Attems, kateri je takoj vršil kanonično vizitacijo v svoji okrajini, n. pr. v Celju je bival od 1. vel. travna l. 1751. štirinajst dnij.²⁾

No, cesar Jožef II. je hotel škofije v Notranji Avstriji bolje urediti in primerneje zložiti. Razodel je svojo voljo papežu Piju VI. ter je — med drugimi cerkvenimi premembami — prestavil nadškofijsko stolico iz Gorice v Ljubljano, kar je tudi papež potrdil dné 8. sušca leta 1787. Ljubljanski nadškof (prvi in zadnji) Mihael baron Brigido je zatem po cesarskem¹⁾ ukazu vse župnije prejšnje goriške nadškofije v Štajerski, Koroški, Tirolski in Hrvaški oddal škofijam dotičnih dežel, in to: sekovski (6. listopada l. 1788.), krški (7. listopada l. 1788.), lavantski (8. listopada leta 1788.), briksenski (3. sveč. l. 1789.) in zagrebski (17. sveč. l. 1789.). Tako je bila tedaj nekdanja akvilejska in pozneje goriška nadškofija povse razkosana.³⁾

Od Savinjskega arhidijakonata je torej dobil vse župnije v celjskem okrožju lavantski, ostale štajerske pa sekovski škof, a Radeče so ostale

ljubljskemu. In tako je Celje, ki je bilo devetsto in štirideset let pod akvilejskim patrijarhatom ter sedemintrideset let pod goriško nadškofijo, pripadlo sedaj (leta 1788.) škofiji lavantski, pri kateri je i dandanašnji. Starodavni arhidijakonot „Saunia“ ali savinjske doline in dravskega polja oziroma celjski arhi-

Kip sv. Jakopa v hrenoviški župni cerkvi.

dijakonot pa je nato, ko so osnovani bili še novi dekanati, naposled tudi razpal. Tedanji savinjski ali celjski arhidijakon Peter Anton Segher pl. Weissenhaus se je sicer 6. vel. srp.

¹⁾ Das Archidiakonat Saunien 7, 8. — ²⁾ Ljubljanski Zvon IV. 540; C. Kr. 157. — ³⁾ Zlati vek 47.